

ІСТОРИЧНІ НАУКИ

Вартанян Х.Р.

студентка,

*Київський національний університет
імені Тараса Шевченка*

ТУРИСТИЧНО-РЕКРЕАЦІЙНИЙ ПОТЕНЦІАЛ УКРАЇНИ

Україна володіє унікальними рекреаційними ресурсами і може досягти значного економічного розвитку в туристичній сфері. Завдяки розширенню міжнародних зв'язків відкриваються нові шляхи для залучення до міжнародного інформаційного простору. На сьогоднішній день туризм визнано одним із провідних світових напрямків економіки. Важливими факторами привабливості рекреаційно-туристичних ресурсів є природа, клімат, мистецтво, історія, архітектура, релігія. Майже вся територія України характеризується сприятливими умовами для проведення різноманітних видів туристичної діяльності і наявністю рекреаційних ресурсів для лікування населення.

Рекреація – розширене відтворення сили людини (фізичних, інтелектуальних та емоційних) або діяльність, спрямована на відновлення продуктивних сил людини. В Україні значну частину природного потенціалу складає: рекреаційні ландшафти (лісові, приморські, гірські), оздоровчі ресурси (мінеральні води та лікувальні грязі), природно-заповідні об'єкти (національні природні та регіональні ландшафтні парки, території історико-культурного призначення (пам'ятники архітектури й історико-архітектурні заповідники та ін.).

Україна омивається двома морями: Чорним і Азовським, а також має родовища лікувальних грязей і мінеральних вод. Унікальним вважається Рожеве озеро на Херсонщині, яке ще називається Лемурійським. Багатьох туристів привертає не тільки рожевий колір води, а й цілющі властивості солоного озера. Цікавим історичним фактом є те, що з'явилося воно на місці аварії радянського бомбардувальника на березі Сивашу. А сама назва озера походить від назви загадкового континенту Лемурія. Унікальним рекреаційним ресурсом є озеро Сиваш, що славиться своїми лікувальними властивостями не тільки в Україні, а й

поза її межами. Ця водойма є унікальною, адже у світі є всього три аналоги: Мертве море, озеро Кара-Богаз-Гол у Туркменістані й Велике Солоне озеро в Сполучених Штатах Америки. Південь України славиться й Олешківськими пісками – другий у Європі піщаний масив Європи. Самі піски складені з барханів, висотою близько 5 м, а на їхній території організовано природоохоронну зону.

Важливим є природно-ресурсний і історико-культурний потенціал українських Карпат. Його перевага полягає передусім у вигідному географічному положенні в центральній Європі. У Карпатському регіоні нараховується понад 800 джерел і свердловин мінеральних вод. Найвагомішим потенціалом володіють родовища цілющих лікувальних вод Трускавця, Моршина, Борислава й Закарпатського родовища. Загалом місцеві курорти можна поділити на три види: бальнеологічні (природні джерела мінеральної води), грязьові (отримали розвиток у місцевостях з покладами лікувальних грязей і кліматичні (функціонують в місцевостях із специфічними властивостями). Шацькі озера – група озер у північно-західній частині Шацького району Волинської області. Мальовничі озера розташовані серед лісових масивів і таборів відпочинку. Шацький національний парк був створений на базі державних ландшафтних заказників з метою збереження, відтворення й раціонального використання унікальних природних комплексів.

Важливу роль в туристично-рекреаційній сфері відіграють природні заповідники, яких в Україні нараховується 19. Заповідник – вища форма охорони природних територій, де проводяться комплексні наукові дослідження. Найстарішим на території України є Кримський природний заповідник, який був заснований ще 1913 року. Унікальним для туристичного розвитку є біосферний заповідник Асканія-Нова – науково-дослідна установа, заснована Фрідріхом Фальц-Фейном. Вона має 13 відділів (у тому числі ботанічного парку, степу і зоологічного парку), лабораторії і науковий музей. Крім того, Асканія-Нова включена до Міжнародної мережі біосферних резерватів ЮНЕСКО. Регіональні ландшафтні парки «Кінбурська коса» та «Гранітно-степове Побужжя», національний археологічний заповідник «Ольвія» – перелік рекреаційно-туристичних куточків Миколаївщини.

Надзвичайно популярною і унікальною пам'яткою природи є національний заповідник «Хортиця». Цей острів найбільший не тільки на Дніпрі, а й на всіх річках Європи. «Хортиця» поєднує в собі всі ландшафти України: ліси, степи, скелясті відшарування гранітів, висячі

болота, озера. Тому на сьогоднішній день Національний заповідник «Хортиця» – потужний туристичний центр запорозького краю. Ефективність рекреаційної діяльності значною мірою залежить від розгалуженості об'єктів інфраструктури та наявності кваліфікованих трудових ресурсів. Особливе місце в інфраструктурі туризму посідають підприємства готельного та ресторанного господарства.

На сьогоднішній день рекреація постає як глобальне явище, що має стабільні темпи зростання, тому її вважають одним з найперспективніших напрямків суспільно-економічного розвитку. А тому в Україні є всі природно-кліматичні умови для того, щоб стати туристичною державою світового рівня.

Криворучко І.І.

студентка,

Київський національний університет

імені Тараса Шевченка

ЕВОЛЮЦІЯ ТИТУЛАТУРИ СУЛТАНА ЯК СИНТЕЗ ВЛАДНОГО МЕХАНІЗМУ В ОСМАНСЬКІЙ ІМПЕРІЇ XIV–XVI СТ.

Титулом голови Османської імперії на час її заснування був «бей», що відповідало тогочасному статусу очільника князівства, яке називалось бейлік. У середньовічних тюркських суспільствах титул «бей» або «бег», «бек», що згадувався ще в орхонських написах (8 століття н.е.) в значенні «племінний лідер», застосовувався по відношенню до вождів племен, осіб «благородного» походження або власників високого управлінського рангу. Перші беї – Осман і Орхан затверджувалися в цьому званні на раді племінної знаті. Бей виступав насамперед як воєначальник, а основною його функцією була організація військової справи для оборони від ворогів та здійснення грабіжницьких походів проти сусідів [8, с. 11-12].

Наступним після титулу бея, почали використовувати титул еміра, що відповідав титулу князя, не суверенного господаря, адже з арабської емір і означає «повелитель», «князь». До появи ісламу емірами називалися